

ናይ ስራሕ ተሞኩሮ

መምርሒ. ንተማሃሮ፣ ወለድን ምክትታትን

Work Experience - Tigrinya

‘ትምህርቲ ብዛዕባ ስራሕ ብትዕዘብቲ’

ናይ ስራሕ ተሞኩሮ ማለት እንታይ ማለት እዩ?

ናይ ስራሕ ተሞኩሮ፣ ተማሃሮ ኩሉ ጊዜ ንመጀርያ ጊዜኦም ተሞኩሮ ኣብ ናይ ስራሕ ሂወት ዝገብሩሉ ኣካል ናይ ቤት ትምህርቲ ትምህርታዊ ፕሮግራም እዩ። እዚ ናይ ካላኣይ ደረጃ ተማሃሮ ንሓጺር ጊዜ ስራሕ ተሞክሮም ኣብ’ቲ ንክሰርሑ ተመዲቦሙሉ ዘለዉ ቦታን ኢንዱስትሪን ምስ ወሃብቲ ስራሕ ኣስተባባሉ ዘበርክቱሉ እዩ። እዞም ተማሃሮ ምስ ኣስራሕቲ ተመዲቦም ዘለዉ ቀንዲ ንክማሃሩን ክዕዘቡን ዳኣ እምበር ጥልቕ ዝበለ ስልጠና ወይ ክእለት ንክትድልብ ዘኽእል ንጥፊታት ኣየካዩዱን። እዚ ኣብቲ ናይ ኣስራሕቲ ቦታ ዝካየድ ንተማሃሮ ኣዝዩ ጠቓሚ ዕድል ዘውህብ ምእንቲ።

- ምስ ዓበይቲ ኣካል ናይ ጋንታ ኮይኖም ናይ ስራሕ ተረድኦ ክድልቡ
- ዝተፋላለዩ ሓደሽ ክእለት ክምከሩን ከማዕቡሉን
- ዝያዳ ናጻን ተኣማመንንን ንክኾኑ
- ንስርዓተ ትምህርቲ ምስ ናይ ስራሕ ቦታ ክዛምዱ
- ድርጅቲ ትምህርቲ ንክቕጽሉን/ወይ ዝይዳ ስልጠና ንክካይዱ ክብ ክብሉሎም
- ናይ ሞያ ኣማራጺታት ንክድህስሱ

ተማሃሮ ኣብ መደብ ኣብ ዘለዉሉ፣ መምህር ክራኽቦም እዩ፣ ወለዲ እውን ዘተሓሳስቦም እንተ ኣለዎም ምስ ቤት ትምህርቲ ንክትራኽቡ ብደሓን ምዱ። ዝርዝር ናይ ምርኻብ ኣብ መወዳእታ ተበርኪቶም ኣለዉ።

ማዓስ ናይ ስራሕ ምኩራ ክግበር ይካኣል?

ከም ልመድ ኣብ 9ይን 10ይን ክፍሊ እዮም ዝጠናቕኡቲ። እቲ ጊዜ ኣብ ቤት ትምህርቲ ይምርኩሱ። ብዙሓት ቤት ትምህርቲታት ጊዜኦም ወዲቦም ኣለዉ፣ ካሎት ኣብ’ቲ ዓመት ናእሽቲዮ ጉጅለታት ናይ ተማሃሮ የውጽኡን ገለ ቤት ትምህርቲታት ካኣ፣ ተማሃሮ ኣብ ጊዜ ዕረፍቲ (ባዓላት) መደቦም ንክካይዱ የታብቡ። እንተኾነ ግና እቲ ናይ ስራሕ ተሞኩሮ ኣብ ናይ መወዳእታ ዓመት ዕረፍቲ ጊዜ ክግበር ኣይካኣልን።

ተማሃሮ ናይ ስራሕ ተሞኩሮ ካብ ዓሰርተ መዓልቲታት ኣብ ሓደ ወቕተ ትምህርቲ ወይ ካብ 40 መዓልቲታት ኣብ ዓመት ዘይበዝሕ ክገብሩ ይኽእሉ።

ወለዲ ብኸመይ ክሕግዙ ይኽእሉ?

ወድኻ/ጓልኻ ብናይ ስራሕ ተሞኩሮ ኣቢሉ/ኣብኣሊ ንመጀርያ ጊዜ ኣብ ናይ ስራሕ ዓለም ኣብ ዝእትወሉ ቀስቃሲ ጊዜ እዩ። ብዙሓት ነገራት ኣለዉ በዞም ዝስዕቡ ኣቢልኩም ከትሕግዙዎም እትኽእሉሉ።

- ስራሕ ወሃብቲ ቦታ ብምብርካቶም ጽቡቕ ተግባር ምጻኑ ውላድኩም ንክርዳእ ትሕግዙ።
- ብዛዕባ ውላድኩም ዘካየዱ ዓይነት ስራሕ ሓቀኛ ትጽቢት ንክህልዎ ተታብብዎ። ውላድኩም ኣብ ስራሕ ተግባራዊ ስራሕት ክሰርሑ ኣይኮነን። እንተኾነ ግና ድሕሪ ግቡእ ሓበሬታ ኩሉ ጊዜ ኣብ ትሕቲ ተጃዳዳሪ ቅልል ዝበሉ ስራሕ ክሰርሑ ይኽእሉ። እዞም መዓልቲታት/ ዚኣቶም ካብ ናይ ቤት ትምህርቲ መዓልቲ ዝውሑ እዮም።
- ናይ ስራሕ ተሞኩሮ ስምምዕ ቅጺ ብትኽክል መሊእኩም ብቅልጡፍ ናብ ቤት ትምህርቲ ምምላስ። ቀንዲ ቅጥዒ ብቤት ትምህርቲ ይታሓዘ። ክልቲኦም ኣስራሕን ተማሃራይን ቅዳሕ ይሞሃቦም።
- ንናይ ውላድኩም ናይ ስራሕ ተሞኩሮ ዝትንክፍ ዝኾነ ናይ ጥዕና ነገራ ንቤት ትምህርቲ ምንጋር።
- ብዛዕባ ኣገዳስነት ጥዕና ኣብ ስራሕ፣ ድሕንነትን ሓልፍነትን ንውላድኩም ምንጋር። ቅድሚ ናይ ስራሕ ተሞኩሮ ምጅማሩ፣ ተደለይቲ ነገራት ምስ ተመልኡ ኣብ ስራሕ ሰላም ዝብል ብቤት ትምህርቲ ዝሞሃቦም ምስክር ትምህርቲ ንምርኣይ ሕተቱ።
- ወላድኩም ካብ ናብ ስራሕ ንክማለሉ ሰላማዊ ጉዕዞ ንክሰርዕ ትሕግዙዎ።
- ኣብ ናይ ስራሕ ተሞኩሮ መደብ ዘጋጥም ወይ ዝራኣዩ ጸገማት ምስ ወላድኩም ንክትማያየጡ።
- እንተዳኣ ውላድኩም ካብ ስራሕ ዝበኩር ኮይኑ ወይ ኣብ መደቡ ጸገማት ኣልዩዎ፣ ቀልጢፍኩም ንቤት ትምህርቲ ከተፍልጡ።
- ብዛዕባ ስራሕን ሞያን ክትዛረቡ። ብዝካኣል ብዙሓት ኣማራጺታት ኣብ ግምት ንክእትዉ ንክተታብቡ።
- ኣብ ቤት ትምህርቲ ምስ ናይ ውላድኩም ኣሞሃሃዲ ንክትዛረቡ።

ንፍሲ ወበፍ ዕድል፣ ንንፍሲ ወበፍ ህዳን

ናይ'ቲ ተማሃራይ ትጽቢታት እንታይ እዮም?

ናይ ስራሕ ተሞኩሮ ዘብርሀ፡ ኩሉ ግዜ ኣገዳስን ቁምነገር ዘለዎን መደብ ከተብርክት ምፍታን እዩ። ቁምነገር ዘለዎ ናይ ትምህርቲ ተሞኩሮ ንምርግጋጽ ሓደሎ መደባት ምግባር የድሊ። ተማሃሮ ነዚ ዝስዕቡ ይተባብዑ፡

- ኣብ ዝካእለሉ ቦታ ፡ንዓኡም ዝኸውን ዝምደቡሉ ምርኩብ። ዝኸነ ኮይኑ እቲ ቤት ትምህርቲ ክሕዝግዎም ይኽእል እዩ።
- ናይ ስራሕ ተሞኩሮ ስምምዕ ቅጥዒ ተመሊኡ ብቕልጡፍ ናብ ቤት ትምህርቲ ምምላስ።
- ቅድሚ ናይ ስራሕ ተሞኩሮ፡ ኣብ ስራሕ ሰላም ምስ ስራሕ ዝተታሓሓዘ ጥዕናን ድሕንነት መምርሒ ክርዱኡዎ ኣለዎም። ተማሃሮ ምስክር ወረቐት ክዋሃቦም እዩ።
- ኣብ መደብ ኣብ ዘለዉሉ፡ ናይ ስራሕተኛ ባህርያት ይህልዎም። ናይ ስራሕ ሕጊታትን ካብ ተጃጃጃሪ ዝዋሃብ መምርሒን የኹብሩ።
- ተማሃሮ ኣብ ናይ ስራሕ ተሞኩሮ ኣብ ዘለዉሉ፡ ንቤት ትምህርቲ ወኪሎም እዮም ዘለዉ፡ ስለዚ ኩሉ ግዜ ናይ ቤት ትምህርቲ መምርሒታትን ስርዓተ ጠባይን ይትግብሩ።
- ኣብ መደብ ኣብ ዘለዉሉ ብቤት ትምህርቲ ዝተዳለወ ናይ ንጥፊታት ወረቐት ይመልኡ።
- እተመደቡሉ ምስጠራውን ብግሊ ክተሓዙ ዝግበኡም ተነካኺቲ ዝኸነ ሓበሬታት ክልዕል ዝኽእል ምዃኖም ምርዳእ።
- ኩሎም ናይ ስራሕ ኣቕሑ፡ ተለፎን፡ ኢንተርኔትን ፎቶ ኮፒን ንስራሕ ጥራሕ ዝጥቀሙ ምዃኖም ምርዳእ።
- ግቡእ ጫማ/መካላኸሊ ክዳን/ ፍሉይ ክዳን ብኣስራሒ ዝጠልብ ምኽዳን።
- ኣብ መደባታ ናይ'ቲ መደብ ን ኣስራሕቲ የምስግኑን ግብረ-መልሲ ንክወሃቦም ይሓቱን።

ክፍሊት

መዓልታዊ ክፍሊት ናይ ተማሃሮ ካብ \$5 ዘይውሕድ እዩ።

እንተዳኣ ተማሃሮ ናይ ስራሕ መደቦም ምስ ናይ ኮሞን ወልዝ ጩንፈር ወይ ኣብ ትሕቲ ኮሞን ወልዝ ሕገ-ኣዋጅ ዝተሰረተ ኣካል፡ ትምህርታዊ፡ ግብረሰናዳዊ ወይ ንማሕበረ-ሰባ ዝረድእ ንመኽሰብ ዘይኮነ ወድብ ኮይኖም ኣይክኸፈሉን እዮም።

ኣካለ - ጸገም ዘለዎም ተማሃሮ

ኣካለ - ጸገም ዘለዎም ተማሃሮ እንተዳኣ ኣብ ናይ ነፍሲ - ወኪፍ ትምህርታዊ ፕሮግራም፡ ንፍልይ ዝበለ ሞያ ንምምዕባል ዝያዳ ግዜ ዘድልዮ ምዃኑ ተወሲኑ ናይ ስራሕ ተሞኩሮ ግዜኦም ክናወሕ ይኽእል።

ናይ ስራሕ ወሃብቲ ግዴታ እንታይ እዩ?

ተማሃሮ ከም ዝኸነ ስራሕተኛ፡ ብኹሎም ክፍሊ ሃገርን ፈደራላዊ ሕጊታ ዝገዝኡ ሰላምን ካብ ኣድሉዎ ናጻን ዝኸነ ናይ ስራሕ ቦታ ይግበረሎም። ናይ ስራሕ ቦታታት ንኹሎም ናይ ስራሕ ጥዕናን ሰላምን ሕጊ ናይ ግድን ዘማለኣ ኮይኑ ንውላድኩም ስልጠና የበርክትን ግቡእ ቅጽጽ ይገብርን። እቲ ዝግበር ስልጠናን ቅጽጽን ምስቲ ውላድኩም ኣብዝ'ኡ መደብ' ዚ መደብ' ዚ ክሎ ክዕዘቦ ወይ ክትግብሮ ትጽቢት ዝተገበረሉ ስራሕት ዝዛመድ ክኸውን ይግባእ። እንተዳ ውላድኩም ኣብ' ዚ መደብ' ዚ ክሎ ዝሕተቶ ኣልዩ፡ ወሃብ ስራሕ ምሳኹም ወይ ምስ ምጉዝትን ምስ ቤት ትምህርትን ብቕልጡፍ ክራኸብ ይግባእ።

ናይ ስራሕ ተሞኩሮ

'ምህር ብዛዕባ ስራሕ'

ንዘያዳ ሓበሬታ ምስ ናይ ዘባኹም ቤት ትምህርቲ ተራኽቡ